

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Полтавський державний аграрний університет

Кафедра обліку і оподаткування

**«БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, КОНТРОЛЬ ТА АНАЛІЗ
В УМОВАХ ІНСТИТУЦІЙНИХ ЗМІН»**

**Збірник наукових праць VIII Всеукраїнської науково-
практичної конференції**

ПОЛТАВА 2025

Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституційних змін:
Збірник наукових праць VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції
(30 жовтня 2025 р., м. Полтава) / Полтавський державний аграрний університет.
Полтава: ПДАУ, 2025. Т. 2. 921 с.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Голова організаційного комітету: КАНЦЕДАЛ НАТАЛІЯ – к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Секретар організаційного комітету: ЛЕГА ОЛЬГА – к.е.н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Члени організаційного комітету:

ГНАТИШИН ЛЮДМИЛА – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького, м. Львів

ДУБІНІНА МАРИНА – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування Миколаївського національного аграрного університету

ЗОРЯ ОЛЕКСІЙ - д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету

КОБЄЛЄВА ТЕТЯНА – д.е.н., професор, професор кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

ЛПЄСЬКИЙ РОМАН - к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

ПЕРЕРВА ПЕТРО - д.е.н., професор, професор кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

ЄРШОВА НАТАЛІЯ – д.е.н., професор, професор кафедри обліку і фінансів Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

СЛАВКОВА ОЛЕНА - д.е.н., професор, професор кафедри публічного управління та адміністрування Сумського національного аграрного університету

СУК ПЕТРО - д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування Відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України «Ніжинський агротехнічний інститут»

БЕЗКРОВНИЙ ОЛЕКСАНДР – декан факультету обліку та фінансів, к.е.н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету

ГУБАРИК ОЛЬГА - к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою, Дніпровського державного аграрно-економічного університету

ПРИЙДАК ТЕТЯНА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

ПРОКОПИШИН ОКСАНА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування

ЯЛОВЕГА ЛЮДМИЛА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

© Автори, 2025

© Кафедра обліку і оподаткування, 2025

© Полтавський державний аграрний університет, 2025

ЗУБ ВІКТОРІЯ, здобувач вищої освіти
Науковий керівник – **ДУГАР ТЕТЯНА**, к.е.н., доцент,
доцент кафедри обліку і оподаткування
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава

СУТЬ АУДИТУ ТА ЙОГО ФУНКЦІЇ

Сучасна економіка характеризується високим рівнем розвитку підприємницької діяльності, розширенням міжнародних зв'язків, зростанням обсягів інвестицій та ускладненням фінансово-господарських процесів. В умовах розвитку економіки, ринкових відносин і глобалізації фінансових ринків особливого значення набуває достовірність та прозорість фінансової інформації.

Аудит є однією з форм фінансового контролю, що забезпечує незалежну перевірку діяльності підприємств, установ і організацій. Його основна мета – підтвердження достовірності фінансової звітності, перевірка правильності ведення бухгалтерського обліку та дотримання законодавства.

Аудит виступає важливим інструментом захисту інтересів власників, інвесторів, кредиторів та держави. Він розглядається не лише як перевірка фактів господарської діяльності, а й як комплекс послуг з консультування та надання рекомендацій щодо підвищення ефективності роботи підприємства.

Суть аудиту полягає у незалежному дослідженні фінансово-господарської діяльності підприємства з метою:

- підтвердження достовірності бухгалтерських даних та фінансової звітності;
- виявлення помилок та порушень у веденні обліку;
- оцінки системи внутрішнього контролю та управління ризиками;
- підвищення прозорості й довіри до діяльності суб'єкта господарювання.

Аудит базується на таких принципах:

- незалежність аудитора;
- об'єктивність висновк;
- професійна компетентність;
- конфіденційність інформації;
- комплексність і системність перевірки [2].

На відміну від ревізії чи внутрішнього контролю, аудит орієнтований не стільки на пошук порушень, скільки на підтвердження достовірності інформації та надання рекомендацій для покращення діяльності.

Аудит виконує низку важливих функцій, які забезпечують його значення у сучасній економіці.

1.Контрольна функція:

- перевірка достовірності облікових даних і фінансової звітності;
- виявлення фактів зловживань, шахрайства, недоліків у системі обліку;
- забезпечення дотримання законодавчих і нормативних вимог.

2.Інформаційна функція:

- формування достовірної інформаційної бази для власників, інвесторів,

кредиторів;

- сприяння прозорості бізнесу та покращенню інвестиційної привабливості;

- надання аналітичних даних для прийняття управлінських рішень.

3.Консультативна (рекомендаційна) функція:

- розробка порад щодо удосконалення облікової політики;

- надання рекомендацій з підвищення ефективності використання ресурсів;

- допомога у впровадженні сучасних методів фінансового управління.

4.Профілактична функція:

- попередження можливих порушень і помилок у майбутньому;

- формування культури фінансової дисципліни в колективі;

- сприяння зниженню ризиків діяльності підприємства.

5.Економічна функція:

- виявлення резервів підвищення прибутковості та зниження витрат;

- оцінка ефективності використання активів та капіталу;

- підтримка стабільності фінансового стану підприємства.

6.Соціальна функція:

- підвищення рівня довіри суспільства до бізнесу;

- сприяння формуванню прозорого конкурентного середовища;

- виконання важливої ролі у взаємовідносинах підприємства з державою, працівниками, партнерами та громадськістю [1].

Для власників – аудит забезпечує достовірність інформації про результати діяльності. Для інвесторів – створює підґрунтя для прийняття рішень про вкладення капіталу.

Для держави – сприяє дотриманню податкової дисципліни та законодавчих вимог. Для працівників – гарантує прозорість розрахунків із зарплати та соціальних виплат. Для суспільства загалом – формує довіру до підприємницького середовища та фінансових ринків.

Аудит є інструментом забезпечення фінансової стабільності й підвищення інвестиційної привабливості підприємств. Він відіграє ключову роль у запобіганні кризовим явищам і підтриманні довіри. Системність і незалежність аудиту роблять його важливою складовою корпоративного управління та захисту інтересів усіх учасників економічних відносин

Завдяки своїй сутності та функціям аудит забезпечує прозорість бізнесу, сприяє розвитку інвестицій, зменшує фінансові ризики та формує довіру до підприємств. Він є важливим чинником стабільного розвитку економіки в цілому.

Список використаних джерел:

1. Аудит : підручник (в двох частинах) / за ред. Грушко В. І. / Брадул О. М., Шепелюк В. А, Ільїна С. Б., Юнацький М. О., Хорошенко А. П., Брадул Т. В., 4-те вид. доп. і перероб. К. : Видавництво Ліра-К, 2019. 324 с.

2. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність. Закон України від 21.12.2017 № 2258-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19>.

Наукове видання

«БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, КОНТРОЛЬ ТА АНАЛІЗ В УМОВАХ ІНСТИТУЦІЙНИХ ЗМІН»

Збірник матеріалів VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції

30 жовтня 2025 р.

м. Полтава

Відповідальна за випуск, головний редактор:

ЛЕГА ОЛЬГА, к.е.н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування

Комп'ютерна верстка:

ЛЕГА ОЛЬГА, УЛЬЗУТУЄВА АЛІНА, ШАБАТЬКО АННА

*Матеріали представлені в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей. Всі матеріали перевірено на оригінальність тексту на онлайн сервісах пошуку плагіату. До публікації приймалися тези, в яких відсоток авторського тексту становить не менше 65 %.

